

AKTIEKRANT

oplaag 5.000 exemplaren

GEZAMENLIJKE

ONDERWIJSKRANT VOOR DE SPAARNDAMMER- EN ZEEHELDENBUURT

Uitgave van:

2/1979

CWS

Comité Wijkverbetering
Spaarndammerbuurt
Spaarndammerstraat 143
tel: 82.58.53

Wijkopbouworgaan
'Spaarndam'
Polanenstraat 174
tel: 82.97.73

Aktiecomité
Zeeheldenbuurt
Zoutkeetsgracht 60
tel: 26.54.77

HET ONDERWIJS VERANDERT — ER ZIT BEWEGING IN...

Wij vragen juist voor deze editie uw bijzondere aandacht, omdat het de eerste keer is dat deze krant uitkomt in deze vorm. Het is op deze wijze mogelijk het onderwijs voor de beide buurten bespreekbaar te maken en omgekeerd kunt u reageren op dat wat u gelezen heeft en juist deze reacties kunnen van groot belang zijn voor het onderwijs aan de kinderen.

Eerst zullen wij een stukje geschiedenis ophalen over het ontstaan van de werkgroep, zijn werkzaamheden en werkwijze, dit alles in beknopte vorm omdat er verderop uitvoeriger op wordt ingegaan.

Een jaar of 6 terug, op een buurtvergadering, ontstond het idee dat bij woonverbeteringen het onderwijs niet achter mocht blijven en er aan gewerkt zou moeten worden om ook voor het onderwijs vernieuwingen tot stand te brengen. Zo kwam een klein groepje personen tot stand welke deze problemen zou gaan behartigen.

Na een kort gesprek werd besloten om de groep gestalte te geven, door personen welke met het onderwijs doende waren te bezoeken. Zo ontstond een hechte groep van ± 25 personen, welke bestond uit, ouders, leerkrachten, vertegenwoordigers van 't ABC, schoolmaatschappelijk wer, buurthuizen, CWS en ambtenaren van Gemeentelijke dienst afd. Onderwijs.

Na een aantal goed gevoerde discussies, werd besloten een onderwijsrapport op te stellen, waarin de tekortkomingen en dat wat er aan gedaan zou moeten worden, werden beschreven. Dit rapport werd in beide buurten en op de scholen door leerkrachten, oudercommissies en ouders besproken. Vele reacties kwamen bij ons binnen en zo werd er een definitief plan ontworpen om het werk, hieruit voortvloeiend, te kunnen starten. Het rapport gaf een aantal situaties aan waaruit bleek dat door de renovatie in de buurten er voor het onderwijs vaak grote problemen konden ontstaan. Uit het onderstaande kunt u het zelf beoordelen.

Prognoses over het aantal leerlingen tijdens en na de renovatie voor het bepalen hoeveel leerkrachten, klassen enz. Verplaatsing naar andere scholen door verhuizingen. Omgekeerd kinderen die na de renovatie in de buurt komen wonen, dus voortdurend gaan en komen van leerlingen. Leerkrachtenbestand gezien het dalend leerlingenaantal door renovatievertrek van vooral de jongeren. Leefbaarheid in de buurt en de invloed daarvan op het onderwijs van de kinderen.

ONRUST ONDER DE LEERKRACHTEN. DREIGENDE SLUITING VAN SCHOLEN. COMBINATIE-KLASSEN.

Kinderen die in een niet aangepaste wisselwoning komen. Onrustige kinderen door onrust in het gezin, wel of niet verhuizen, wat voor woning te nemen, wanneer gebeurt dit. Groepsverband in klassen wordt herhaaldelijk verstoord. Geen ontspanningen buitenshuis enz.

Wij trokken hieruit de conclusie dat de onderwijs situatie gedurende de renovatie zeer moeilijk zou worden. Daarom kwamen de volgende punten in het rapport welke direct een zo'n goed mogelijke behartiging in de periode van de renovatie vroegen.

- Gedurende de renovatieperiode handhaving per school van het huidige aantal leerkrachten.
- Op korte termijn geen fusie of opheffing van scholen.
- Taakverlichting van het hoofd der school.
- Uitbreiding van het aantal schoolmaatschappelijk werkers.
- Voor alle scholen onderwijskundige hulp van het wijkteam 'Oud West' in het kader van het Innovatieproject.
- Een aantal voorlopige voorzieningen.
- Extra kredieten voor aanpassingen van de leermiddelen aan de situatie.

H. Subsiëdiëring van de huiswerkgroepen.

I. Verbeteringen van de administratieve en beheersvoorzieningen.

J. Verbetering peuteropvang.

K. Verbeteringen schoolgebouwen.

M. Verbeteringen onderwijshulp aan niet-Nederlands-talige kinderen.

Op korte termijn werd er een avond belegd waarbij door ons uitgenodigd drs. R. v. Velden, wethouder van Onderwijs, een aantal ambtenaren en de werkgroepsleden. Nadat de bovenstaande punten, uitvoerig toegelicht, met de wethouder waren doorgenomen, bleek dat de heer v.d. Velden bereid was om juist voor de 19e-eeuwse wijken, zoals bij ons, een aantal van de door ons geformuleerde eisen te onderschrijven en medewerking te willen verlenen in de tot stand koming daarvan.

Hierna werd de werkgroep opgesplitst in groepjes van 4 à 5 personen om de hoeveelheid van werkzaamheden aan te pakken, zoals bouw scholen, voortgezet onderwijs, begrotingen, begeleiding enz. Al deze onderdelen kwamen terug in de werkgroep en werden daar verder doorgesproken, en bekeken of we zo de goede weg volgden.

Resultaten van deze werkzaamheden waren o.a.:

nieuwbouw Spaarndammerschool;

renovatie Hudsonschool;

gebouwen zoals de Hebron- en Paulusschool bleven jammer genoeg achter, ofschoon onze doelstelling was om alle scholen tegelijk met de buurtrenovatie aan te passen. De moeilijkheden hiervan lagen in hoofdzaak bij de besturen van deze scholen; subsidiëring van ouders op herhaling ten bedrage van f 39.510,— met terugwerkende kracht voor 1978, voor 1979 f 43.000,— en vermoelijk nog een rijksbijdrage van f 37.000,—

uitbreiding taakverlichting hoofd der scholen;

uitbreiding van het schoolmaatschappelijk werk.

Verder is er een goede samenwerking met de gezamenlijke oudercommissies, buurthuismedewerkers, bibliotheek, het ABC, de Vrek, buurtgroeperingen indien nodig, goed overleg met andere onderwijsgroepen in Oud-West en een goede samenwerking met de leerkrachten van de scholen. Vele werkzaamheden liggen nog te wachten. Wij denken daarbij aan de taken welke in een herschreven bijgesteld rapport staan. Dit gebeurde ¾ jaar geleden en het circuleert opnieuw bij ouders en scholen voor reacties.

MIDDENSCHOOL

LAATSTE NIEUWS:

Minister Pais van Onderwijs en Wetenschappen wees met één pennestreek deze schoolvorm voor Amsterdam-Centrum/Oud-West van de baan: hij wil geen medewerking verlenen aan dit experiment.

Na een gesprek tussen hem en de wethouder van Onderwijs van de gemeente Amsterdam en enkele vertegenwoordigers van het Middenschool-project was de minister alsnog bereid om een commissie van onderzoek in te stellen.

Volgens ons is dit een onduidelbare handelwijze waarbij de afspraken die met de vorige minister gemaakt zijn zomaar van tafel geveegd worden.

Na al het werk wat de afgelopen zes jaar door leerkrachten, ouders en andere betrokkenen is verzet ter voorbereiding van het Middenschool-experiment — op basis van het beleid en van toezeggingen van de vorige minister — wordt niet gekeken!!

Nu de mogelijkheid in zicht is dat voor de kansarme kinderen uit arbeidersbuurten betere kansen op een goed vervolg-onderwijs gerealiseerd worden, wordt deze plotseling op de tocht gezet.

Het is een zaak van alle ouders om zich hier tegen te keren, in het belang van de kinderen!

**WIJ ROEPEN U DAN OOK OP OM MASSAAL
OP 22 MAART NAAR KRASNAPOLSKY TE
KOMEN.**

Manifestatie: om 20.00 uur.

Laat dit een grootse demonstratieve bijeenkomst worden tegen de afbraakmethode van minister Pais van het onderwijs.

Voor de toekomstige leerlingen van de middenschool, wier recht op onderwijs door Pais bedreigd wordt, en voor hun vrienden en vriendinnen, is er ook een **MANIFESTATIE Woensdagmiddag 21 maart 14.00 uur.**

Jan van Galenterrein (tegenover gebouw de Hoeksteen) daarna in de **Koperen Knoop** in de Limburg Stirumstraat.

(Voor verdere informatie: zie elders in deze krant.)

De Werkgroep Onderwijsverbetering
Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt

Maar vooral om wat er bereikt is te behouden. In een tijd waarin de regering al het mogelijke doet om verregaande bezuinigingen door te voeren, waar vooral het onderwijs zwaar door gedupeerd dreigt te worden. Dit mag in het belang van de kinderen, die juist in het onderwijs de kans moeten krijgen om aan hun leven en toekomst te werken, niet gebeuren. Er zal in de buurten dan ook veel werk verzet moeten worden om de regering in hun bezuinigingsdriften te stuiten. U kunt medewerken hieraan door te doen wat in de aanhef aan u gevraagd werd. Het is voor ons zeer belangrijk om uw gedachte over het onderwijs te weten. Leest u daarom deze krant zeer grondig. Stel op schrift wat voor u de kritieke punten zijn en stuur ze ons toe zodat we met zijn allen bouwen aan het onderwijs. En de ouders die zich nauw bij deze materie betrokken voelen en graag daadwerkelijk met de werkgroep willen medewerken kunnen dit kenbaar maken. Het adres voor schriftelijke reacties of persoonlijke opgave is:
p/a Comité Wijverbetering Spaarndammerbuurt,
Spaarndammerstraat 143.
(t.a.v. Werkgroep Onderwijsverbetering).

F. BEETSTRA

Op de plaats waar eerst de Krommeniestraat was, staat nu de eerste geïntegreerde kleuter-basisschool. De buurt gaf nieuwbouw van woningen op — in ruil voor een goede onderwijsvoorziening.

Nieuwe kleuter/basisschool - Spaarndammerschool -

Na een langdurige periode van overleg tussen de afdeling onderwijs, stadsontwikkeling, 't planbureau onderwijs, de werkgroep onderwijs verbetering, 't CWS, de oudercommissies en de schoolteams, ontstond het plan voor 't nieuwe gebouw. De architect vertaalde de onderwijskundige wensen in een gebouw waarin modern onderwijs mogelijk is. De beide schoolteams van kleuter- en lager onderwijs moeten nu met elkaar gaan werken aan de integratie (soepele overgang van kleuter- naar lager onderwijs). Op 6 oktober '78 werd het gebouw officieel geopend met een daverend buurtfeest. Iedereen heeft kunnen zien welke mogelijkheden er allemaal zijn en hoe comfortabel het er uit ziet. We voelen ons er al helemaal thuis. Op een rustige wijze zijn we bezig met een stuk vernieuwing van het onderwijs. De Spaarndammerbuurt heeft er een prachtige voorziening bij gekregen.

DE GEZAMENLIJKE OUDERCOMMISSIE

De Gezamenlijke Oudercommissie, kortweg de GOK, bestaat in de Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt sinds september 1976. De GOK is een overleg tussen de oudercommissies van alle kleuter- en lagere scholen uit beide buurten.

In de afgelopen jaren is gewerkt aan bijvoorbeeld: ouders op herhaling, de middenschool, de open dag voor ouders van nieuwe leerlingen, het scholenproject en bezuinigingen op het onderwijs. Als het noodzakelijk was probeerde de GOK ook geld te krijgen bijvoorbeeld voor het uitstapje in het boedreijproject voor klas 1 en 2.

Belangrijk is dus, dat oudercommissies geïnformeerd worden. Zich een mening vormen over allerlei onderwijszaken, ook die van buiten de eigen school. Dat ouders hun stem kunnen laten horen in de school en de buurt.

De GOK richt zich dus op de interesses en belangen van de ouders met schoolgaande kinderen. Daarom wordt er in de GOK ook gepraat over zaken, die in de afzonderlijke oudercommissies aan de orde komen. Dat zijn dan zaken als bijvoorbeeld dreigende sluiting van een school, een niet goed lopende oudercommissie of het contact tussen leerkrachten en de ouders. Hierdoor worden de ervaringen van de oudercommissies met elkaar besproken. Door ervaringen uit te wisselen proberen oudercommissieleden van de verschillende scholen elkaar te ondersteunen. Dit jaar houdt de GOK zich bezig met zaken als: hoe betrekken we ouders van buitenlandse kinderen meer bij het onderwijs, subsidiëring van het boerderijproject, de middenschool 'Oud-West' en het samengaan van kleuter- en lagere school.

Het zijn problemen, waar ouders dagelijks mee te maken hebben. Je ziet een toenemend aantal buitenlandse leerlingen. De eigen kinderen komen met Turkse en Marokkaanse woorden thuis. Als ouders moet je daar aan wennen. Wat tijd en moeite kost. Maar ook de buitenlandse ouders moeten op de hoogte raken van de hele onderwijsvernieuwing. Dan komt de vraag: hoe informeer en betrek je deze ouders daarbij?

De middenschool, die in Oud-West moet komen, is verbonden met alle problemen rondom het voortgezet onderwijs. Welke keus maak ja als ouders, is er in het voortgezet onderwijs ook sprake van onderwijsvernieuwing, zullen de kinderen het afmaken met een diploma waar ze echt iets aan hebben? Het zijn vragen, die op ouders afkomen. Het zijn ook de vragen en problemen, waar de GOK zich druk mee bezig houdt. Door haar activiteiten betekent de GOK een ondersteuning voor oudercommissieleden en andere ouders uit de Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt.

Informatie hierover:

tel: 829770, vragen naar M. Vos/VREK: 840069 G.
v.d. Burgwal.

De nieuwe school

Wij hebben een nieuwe school, hoera! hoera!
Na de vakantie kwamen we derin.
De school is mooi.
Het is begane grond.
Nu hoeven we niet meer trappen te lopen.
Maar het is wel een soort doolhof.
Er is ook een kleuterschool bij.
Alleen moet er nog beplanting gedaan worden.
En de gymnastiek is groter en dat is fijn.
De nieuwe school hoera!

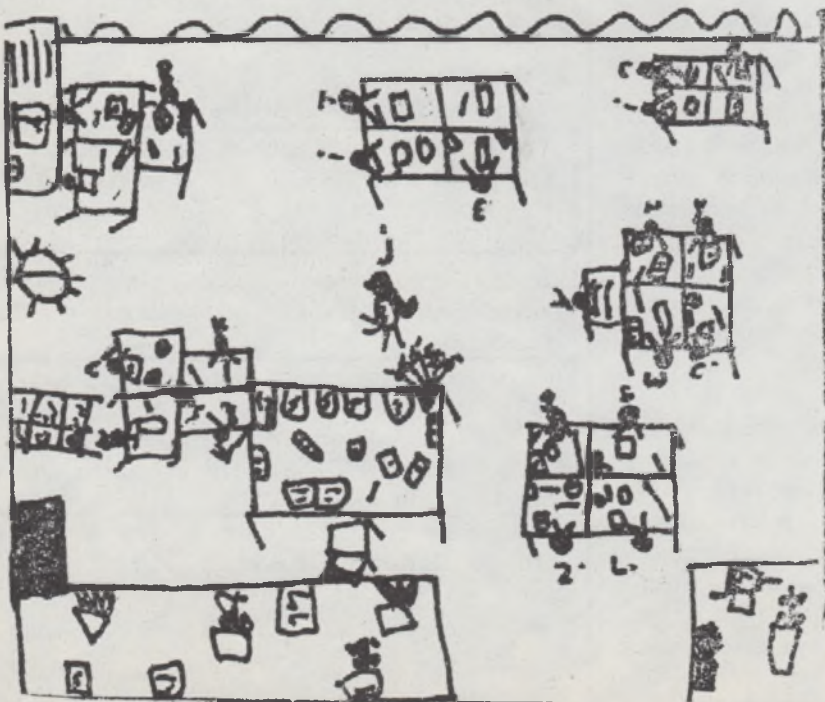
Willem Zevenster klas 4

OVER DE GYMZAAL.

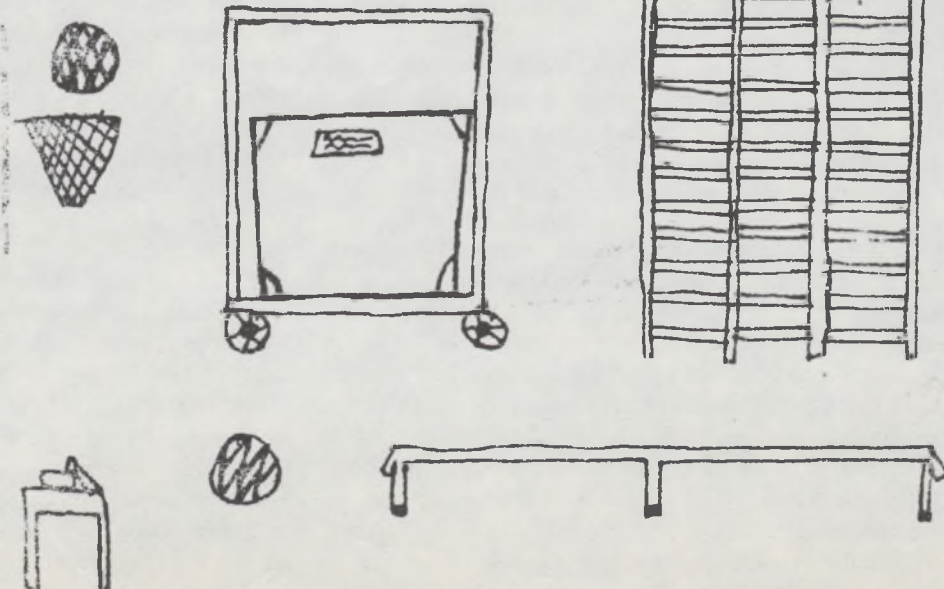
De gymzaal van de nieuwe school is veel meer groter.
Bij de oude school had je geen douche en niet zoveel kapstokken.
En bij de nieuwe gymzaal heb je veel meer ruimte.
De gymmeester heeft nou een klein trommeltje, waarop hij kan slaan.
En als hij crop slaat, moeten wij rennen.
Nu hebben we veel meer nieuwe spullen gekregen.
Ook hebben we naast onze klas een hele grote ruimte om toneelstukjes te oefenen.
En we hebben ook een grote filmzaal.
Maar de speelplaats is wel klein.

Ilhamy Senel.

onze klas Lillian

De gymzaal is zo groot dat hij er met helemaal opkon!

MIDDENSCHOOL CENTRUM OUD-WEST NU

SPAARNDAMMERBUURT — ZEEHELDENBUURT NEEM OOK DEEL AAN DE PAALSLAANCEREMONIE OP HET — JAN VAN GALENTERREIN WOENSDAG 2 UUR —

MIDDENSCHOOL MANIFESTATIE

22 maart KRASNAPOLSKY

Oproep aan alle buurtbewoners deel te nemen aan de grote Middenschoolmanifestatie
op 22 maart in Krasnapolsky - 8 uur-.

Minister Pais heeft beslist, dat de Middenschool Centrum/Oud-West niet mag starten. Op dit moment wordt er alles aan gedaan om de beslissing van minister Pais omgezet te krijgen in:

De Middenschool Centrum/Oud-West mag starten in augustus 1979!!!

Dat zal afhangen van wat de 2e Kamer tegen de beslissing van minister Pais gaat ondernemen.

Het is van het allergrootste belang dat buurtbewoners uit de verschillende buurten van Centrum/Oud-West aanwezig zijn op de grote manifestatie op 22 maart.

Op de manifestatie zal o.a. door de F.N.V. en door oud-minister van Kemenade gesproken worden.

Uw aanwezigheid zal onderstrepen dat de buurten in Centrum/Oud-West het niet eens zijn met de weigering van minister Pais om de Middenschool per augustus 1979 te starten.

Hij geeft daarmee het Middenschool experiment geen eerlijke kans!

Vanuit de Spaarndammerbuurt-en Zeeheldenbuurt roepen de volgende personen en groeperingen u op om aan de manifestatie deel te nemen:

team van de Hudsonschool; team van de Hebronschool; team van de Spaarndammerschool.

Oudercommissie Hudsonschool; Oudercommissie Hebronschool; Oudercommissie Van

Noordtschool; Oudercommissie Spaarndammerschool; Gezamenlijke Oudercommissies

Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt; Wijkteam Oud-West v.h. A.B.C. Wijkopbouworgaan

"Spaarndam"; Comité Wijkverbetering Spaarndammerbuurt; Aktie Comité Zeehelden-

buurt; buurthuis "Spaarndam"; buurthuis "De Piraat"; VOS-cursus, Zeeheldenbuurt;

Werkgroep Onderwijsverbetering; VREK; Openbare Bibliotheek Nova Zembla; Medewerkers

Huiswerkklas; Volwassenen op Herhaling Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt;

CPN afd. Spaarndam.P.S.P.Centrum; P.v.d. A. Noord West.

Verandert het onderwijs?

In de kleuterscholen is er in de Spaarndammerbuurt zeer zeker veel veranderd. Het kleuteronderwijs is niet stil blijven staan. Dit ontdek je eerst dan, als je terugblijkt. Zijn de kinderen anders? De ouders? De leidsters? Nee, de gehele maatschappij verandert; wij, en onze opvattingen over opvoeding en onderwijs veranderen mee. Het autoritaire van vroeger is zo goed als verdwenen. Het is nu een meer open staan voor elkaar. Leidsters en ouders hebben elkaar nodig om samen met de kinderen 'school' te zijn.

Samenwerking ouders-school-buurt is het devies. Samen praten over onderwijsvernieuwing tijdens koffiepraatjes. Samen met de ouders werken aan projecten in de school. Samen met de kinderen projecten uitwerken.

De belangrijkste kenmerken van het werken met projecten in de school zijn:

1. Het uitgangspunt ligt bij de ervaringskennis van het kind.
2. Wisselwerking school-ouders.
3. Samenwerking kinderen onderling.
4. Veel zelf ontdekken.
5. Samenwerking leidsters.

Ook doen wij mee aan samenwerkingsprojecten met de buurtscholen, buurthuis en bibliotheek. Zoals:

Stad en land (boekenweek) en het nu draaiende 'speelgoedproject'. Deze samenwerkingsprojecten worden begeleid door het ABC. Ook in het kader van de scholenprojecten trekken onze kleuters op geregelde tijden onder geleide van ouders-buurthuismedewerker-leidsters, naar de openbare bibliotheek in de Nova Zemblastraat. Met enthousiasme wordt er gewerkt in de bibliotheek. Er gebeurt veel in het kleuteronderwijs. Wij staan niet stil en draaien mee in een zich veranderende maatschappij. Met het oog op de toekomst gericht proberen we van onze kinderen weerbare, gelukkige mensen te maken.

Elizabeth kleuterschool

LEREN; DAT DOE JE NIET ALLEEN OP SCHOOL.

HET SCHOLENPROJECT

In 1971 is er een beging gemaakt met de samenwerking tussen scholen, buurthuizen en bibliotheek in de buurt. Deze samenwerking werd het Scholenproject genoemd. In eerste instantie werd dit alleen met de 1ste klas van de Spaarndammerschool gedaan. Het ABC (Advies- en Begeleidingscentrum voor het onderwijs in Amsterdam) had projecten ontwikkeld, die uitgingen van de ervaringen van de kinderen. Deze projecten gingen over onderwerpen als 'ik kom van huis, ik ga naar school', 'de straat', 'ik speel binnen', 'artis', 'de markt' enz.

Door het buurthuis en de bibliotheek erbij te betrekken kon de ervaringswereld van de kinderen vergroot worden. De lesstof werd in het buurthuis verwerkt in creatieve activiteiten als bijv. schilderen, spel, uitstapjes. In de bibliotheek werd voorgelezen uit een boek wat bij het project hoorde. Kinderen mochten ook zelf boeken-inkijken en lezen over bijv. 'de straat', 'de winter'.

In de loop der jaren gingen er steeds meer klassen van verschillende scholen meedoen aan het Scholenproject. Eerst was er een uitbreiding naar andere 1e en 2de klassen en later ook naar de 3de en 4de klassen.

De inhoud van de projecten van de 1e en 2de klassen was nog vooral gericht op onderwerpen als 'ik speel binnen', 'de straat', 'centraal station'. Voor de 3de en 4de klassen werden er in samenwerking met de leerkrachten projecten bedacht. Deze gingen over onderwerpen als 'het Westerpark', 'Suriname', 'spelen en recreatie' en geschiedenis.

In de loop der jaren werd ook geconstateerd, dat er doorgedaan moest worden met de projecten naar alle klassen omdat:

- het voor de kinderen niet goed is het ene jaar wel Scholenproject en het andere jaar niet
- de contacten met het buurthuis en de bibliotheek in de vrije tijd wordt afgebroken
- de uitbreiding van de ervaringswereld d.m.v. het contact met buurthuis en bibliotheek onder schooltijd teruggedraaid zou worden tot alleen de mogelijkheden van de school

Echter de mankracht en de centen ontbraken om het project verder uit te breiden. De Werkgroep Onderwijsverbetering heeft zich ingezet voor de centen. In juni 1977 kon er een werker in dienst genomen worden en was er geld om het materiaal, uitstapjes enz. te bekostigen.

Op dit moment wordt er samengewerkt met:

- Elisabeth-kleuterschool
- Hebronschool
- Klimrooskleuterschool

- Paulusschool, klas 1, 2 en 3
- Hebronschool, klas 1, 2, 3, 4 en 5
- Spaarndammerschool, klas 1, 2, 3, 4 en 5
- Van Noordschool, klas 1, 2, 3, 4 en 5
- Hudsonschool, klas 1, 2, 3 en 4

Het laatste jaar wordt steeds meer geprobeerd projecten te maken, die op alle scholen worden gedaan. Dit om meer afstemming en eenheid in de onderwijsvernieuwing in de buurt te krijgen. Voor de kleuterscholen, klas 1 en 2 van de lagere school is het gezamenlijke project 'het speelgoedproject'. Dit project loopt van januari tot maart. In het project ligt de nadruk op twee dingen nl. de taalontwikkeling van de kinderen en de aandacht voor buitenlandse kinderen in de klas. Kinderen nemen hun speelgoed mee naar school, spelen er mee en praten er met elkaar over. Ze maken ook zelf speelgoed. In de bibliotheek wordt voorgelezen uit een boek over spelen en speelgoed. Zelf kunnen de kinderen allerlei boeken inkijken en lezen over het onderwerp.

VAN OUDE SCHOOL NAAR NIEUWE SCHOOL

ik vindt de nieuwe school leuk in de nieuwe school zit nieuwe tafels en nieuwe bord en groote lokal en groote speelplaats en nieuwe gemstek. in de gemstek staat een douche en toneelzal en groote arabiche lokal. de 6 de klas is weeng kindren en joke heeft groot apaart kamer speciaal voor marokkan kindren.

mohamed, klas 6

Ik heb in het huis geschilderd en en ski gemaakt en nou weet ik niks meer en in het zand gespeeld. Ik heb niks gemaakt. En nou wil ik fietsen.

Sacha, 4 jaar

DE VIESE HAND

ik vint de school mooi en de gimsaal is ook mooi en ik vint de heele school mooi. maar ik vint het niet mooie als er een hand op de muur is zo als beneede. maar er weet niemand wie het gedaan hept en de juf niet en ik weet het ook niet.

miriam, klas 1

Op het buurthuis doen de kinderen spellerjes, voeren een bewegingsspel op en maken zelf speelgoed. Het project wordt afgesloten met een speelgoedtentoonstelling van de Van Noordschool.

Daar komt het materiaal van alle scholen bij elkaar. Er is een grote groep ouders, die de tentoonstelling organiseert. Ook wordt er aan hen gevraagd of ze mee willen doen aan de buurthuis- en bibliotheekactiviteit. Verder krijgen ze alle informatie over wat er in de klas aan het project gebeurt. De tentoonstelling is voor de kinderen en de ouders.

Een ander project, waar alle scholen aan meedoen, is het boerderij. Dit bezoek en de tentoonstelling achteraf wordt door een aantal ouders georganiseerd. In de klas, buurthuis en bibliotheek wordt dit bezoek voorbereid en achteraf bewerkt.

Voor de hogere klassen (3, 4 en 5) is er dit jaar ook een gezamenlijk project. Dat is het project 'geluidshinder'. Voor de kerstvakantie is dat uitgewerkt op de Van Noordschool. Na de paasvakantie zal het op een aantal

andere lagere scholen uitgevoerd worden. In dit project wordt geprobeerd de verschillende schoolvakken aan te passen aan het onderwerp. Zo zijn er in het buurthuis muziekinstrumenten gemaakt, die later op school gebruikt werden om muzieknoten aan te leren. Het Scholenproject is niet een leuk snoepje van de week, maar een belangrijke uitbreiding van de ervaringen van de kinderen, waarin hetgeen op school geleerd wordt een belangrijke plaats inneemt. Tevens is het belangrijk, dat tijdens de gezamenlijke projecten leerkrachten samenwerken. Op deze manier kunnen ze ideeën van elkaar overnemen en problemen gezamenlijk bespreken.

MIDDENSCHOOL NU!

De eerste weken van februari is er in 'Oud-West' actie gevoerd voor een snelle realisering van de middenschool Centrum-Oud-West op het Jan van Galenterrein. Deze snelle realisering is nodig, omdat de school 1 augustus van start moet gaan. In Amsterdam zijn er geen belangrijke belemmeringen meer. Het Gemeentebestuur heeft toestemming gegeven. Scholen, ouders en leerlingen uit de verschillende buurten staan er achter. Al meer dan 140 leerlingen zijn ingeschreven. Het geld voor de bouw en inrichting van de school moet van het ministerie komen.

Woensdag 14 februari is een verklaring op het ministerie overhandigd door mensen van verschillende onderwijsgroepen, gezamenlijke oudercommissies etc. Eerst zou Pais zelf de verklaring in ontvangst nemen. Hij liet het toch maar afweten. De verklaring werd nu door 'een wandelende agenda' van Pais in ontvangst genomen. Deze wist niets af van de middenschool, waarom de beslissing zo lang uitbleef en wanneer er nu eindelijk wel een beslissing genomen zou worden. Het enige, wat hij wist, was wanneer de volgende afspraak van Pais was.

Er is duidelijk gemaakt, dat Pais snel moet beslissen. Ouders en leerlingen kunnen niet langer wachten. En die beslissing moet ja zijn. Want willen de kinderen de ingeslagen weg van onderwijsvernieuwing goed afmaken, dan kan de toekomstige middenschool Centrum-Oud-West daarin een belangrijke bijdrage aan leveren.

DE MIDDENSCHOOL CENTRUM-oud-west
MOET ER 1 AUGUSTUS 1979 ZIJN!!!

klein stukje

VOORGESCHIEDENIS MIDDENSCHOOL

Al vanaf 1971 is door vele leerkrachten, ouders en andere betrokkenen in Oud-West geijverd voor een grote scholengemeenschap met een middenschool in de onderbouw, een school voor alle kinderen uit het lager onderwijs die opleidt tot alle diploma's voor voortgezet onderwijs.

Vanaf 1975 zijn voortgezet onderwijs-scholen in Oud-West en de Werkgroep Middenschool Oud-West door onderzoek en overleg bezig de mogelijkheden te bekijken of door samenwerking tussen bestaande voortgezet onderwijs-scholen (van LBO tot en met VWO) een middenschool-experiment kan worden aangevraagd.

Op de gemeenteraadsvergadering van 15 september 1976 werd het besluit genomen, dat de aanvraag tot een integraal middenschool-experiment als onderdeel van de brede scholengemeenschap in Oud-West zou worden voorbereid.

Op 8 september 1976 was aan het op 15 september door de gemeenteraad genomen principebesluit een hoorzitting vooraf gegaan. Tijdens deze hoorzitting hebben direct betrokkenen hun mening naar voren gebracht.

Een brede scholengemeenschap in Oud-West met een middenschool in de onderbouw is noodzakelijk om de kinderen in Oud-West de kansen te geven op een betere opleiding en om de vernieuwingen in het lager onderwijs ook doorgang te laten vinden in een vernieuwde vorm van voortgezet onderwijs.

Middenschool Centrum/Oud-West NU

In februari hebben ongeveer 50 basisscholen, ± 50 oudercommissies van basisscholen en 70 buurtgroepeerings de petitie vóór de realisatie van de Middenschool Centrum/Oud-West ondertekend.

Als belangrijkste eis werd hierin gesteld: het ter beschikking stellen van alle noodzakelijke voorwaarden en voorzieningen om het Middenschool-experiment in het komende schooljaar te starten.

Dat klinkt natuurlijk
duurden een pilot-project.

DE middenschool moet
doorgaan want ik wil
er op.

Ik wil graag op de middenschool omdat wat je leert ligt er wel leuk. Ik wil er graag op omdat ik nog niet weet wat ik wil worden.

Projecten vind ik erg leuk.
D.vopce MAVO leer je ook veel dingen, maar alleen maar schijven en nog een, schijven, en op de middenschool leer je ook dingen met je handen. Ik vind het gemeen dat de m.s. niet oboogaaat. Als hij niet oboogaaat ga ik moeden op lits.

Voortgezet onderwijs

Een aantal mensen uit de Werkgroep Onderwijsverbetering vormen de Werkgroep Voortgezet Onderwijs.

Doel: Bevorderen van de voorwaarden dat meer kinderen uit onze buurten aan het voortgezet onderwijs deelnemen, met name de diverse soorten van algemeen onderwijs.

Wat is er gebeurd?

- Het schrijven van een nota 'Voortgezet Onderwijs' - februari 1975.
- Het organiseren van een buurtvergadering waar ter discussie stond: 'Het voortgezet onderwijs moet meer in het bereik van onze buurt komen te liggen, bijvoorbeeld dependance/onderbouw brede scholengemeenschap Jan van Galenstraat?' - maart 1975.
- De Werkgroep is betrokken geweest bij het ontwikkelen van de besluitvorming over nieuwbouw brede scholengemeenschap aan de Jan van Galenstr.
- Het ontwikkelen van nieuwe van ideeën met betrekking tot de inhoudelijke invulling van het voortgezet onderwijs nieuwe stijl aan de Jan van Galenstraat; in dit verband zijn werkvergaderingen met deskundigen gehouden waaruit een aantal discussiestellingen voortvloeiden - 1976/77.
- Het opstellen van een plan om deze stellingen met schoolteams, gezamenlijke oudercommissies, werkgroep Onderwijsverbetering, Comité Wijkverbetering Spaarndammerbuurt en Actiecomité Zeeheldenbuurt te bespreken - juni 1977.
- Deelname aan het overleg onderwijsgroepen Oud-West - Werkgroep Middenschool.

Het discussieplan met buurtgroepen, leerkrachten en oudergroepen kon voor de grote vakantie niet meer uitgevoerd worden. Na de grote vakantie zijn niet direct afspraken gemaakt.

De bedoeling was dat van de discussies verslagen gemaakt zouden worden en dat de informatie gebundeld werd en onder de aandacht gebracht van die instanties die verantwoordelijk zijn voor het totstandkomen van een nieuwe scholengemeenschap waar kinderen uit onze buurt meer mogelijkheden geboden worden.

Waar we nu mee bezig zijn:

1. De voortgezet onderwijsgroep komt op korte termijn bijeen: werkzaamheden moeten dan op een rijtje gezet worden. Voorstellen tot verdere werkzaamheden worden dan nader uitgewerkt. Hierover wordt rapport uitgebracht op een werkgroepvergadering.
2. Er wordt contact opgenomen met de ITO-school om te trachten hen bij de voortgezet onderwijsgroep te betrekken.
3. Er wordt een overleg opgezet tussen leerkrachten 6e klas — hoofden over: aansluiting vo/lo — over: advisering — doorstroming — schoolkeuze.

Briefkaarten / brieven / kaartenactie

middenschool
centrum/oud-west

Op dit moment wordt er alles aan gedaan om de beslissing van minister Pais omgezet te krijgen in: de middenschool mag starten in
aug. '79!!!

Dat zal afhangen van wat de 2e kamer tegen de beslissing van minister Pais gaat ondernemen.

Daarom vinden er allerlei gesprekken plaats met de verschillende politieke partijen in de 2e Kamer om hen te informeren.

Het is belangrijk dat ouders, kinderen, mensen in de verschillende buurten, hun stem daarbij laten horen.

We stellen daarom een briefkaarten/brieven/kaartenactie voor; maak een leus of een tekst

maak op de kaart een kleine tekening

maak duidelijk dat wij eisen dat de middenschool moet starten in aug. '79!! - dat we geen uitstel dulden.....

maak duidelijk waarom je erheen wilt, waarom jij en je ouders voor de middenschool kiezen.

De brief - briefkaart of kaart moet gestuurd worden aan:

de Heer van Ooyen
voorzitter van de vaste Commissie voor Onderwijs
van de 2e Kamer
Binnenhof
Den Haag.

Hoe meer brieven/kaarten enz. er worden gestuurd, hoe beter het is.

BUITENLANDSE KINDEREN OP NEDERLANDSE SCHOLEN

Voor de komst van buitenlandse werknemers naar de westerse landen (waaronder Nederland) zijn verschillende oorzaken aan te wijzen. De belangrijkste zijn waarschijnlijk: het voorzien in een economische behoefte van de westerse maatschappijen door het aantrekken van buitenlandse werknemers als goedkope arbeidskrachten, en het grote tekort aan werk in het land van herkomst van 'gastarbeiders'.

De komst van buitenlandse werknemers naar Nederland heeft veel problemen met zich meegebracht, maar door de overkomst van de gezinnen kwam er een problematiek bij, die merkbaar werd in het onderwijs.

De hoge concentratie buitenlanders in bepaalde stads-wijken had een grote concentratie kinderen op de scholen in die wijken als logisch gevolg. Een welhaast sprekend voorbeeld van de hierboven geschetsste situatie vormt de Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt.

De leerkracht die les geeft in dit soort buurten wordt geconfronteerd met leerlingen waarvan zowel het taalniveau als het algemeen onderwijsniveau zeer verschillend is. Het een en ander is afhankelijk van de verblijfsduur van de kinderen in Nederland, en het soort onderwijs dat de kinderen in het moederland hebben genoten. De grootste problemen vormen de kinderen (vaak afkomstig van het platteland van Turkije en Marokko) die totaal geen onderwijs gehad hebben ('analfaberen').

Het zou te ver voeren om in dit bestek alle moeilijkheden die de leerkracht ondervindt bij het lesgeven aan niet-Nederlandstaligen uitvoerig te bespreken.

Een aantal problemen echter, waarmee leerkrachten zowel als de buitenlandse kinderen zelf te kampen hebben, houden verband met de sociaal-culturele achtergronden, en hier wil ik wel iets dieper op ingaan. Bij anderstalige kinderen moet grote verwarring ontstaan door het leven in twee culturen zonder een duidelijke keuze voor één van beide: thuis heerst het normen- en waardenpatroon van het moederland, vaak sterk beïnvloed door de religie, de Islam. Op straat echter heerst het Nederlandse cultuurpatroon met al zijn vrijheden.

De verwarring die bij de kinderen ontstaat door deze twee zo verschillende levenswijzen, blijft niet zonder gevolgen.

Wanneer een leerkracht weet, dat deze problematiek bij de kinderen een rol speelt, kan dat al veel berekenen voor de relatie tussen onderwijsgevende en kind. Maar dat niet alleen: het is van groot belang, dat de leerkracht er blijk van kan geven, iets te weten van de levensgewoonten van het anderstalige kind. De kans op het wekken van vertrouwen bij het kind neemt hierdoor toe, maar ook zal het voor de onderwijzer(es) zelf makkelijker zijn, eventueel 'afwijkend' gedrag van het kind te begrijpen.

Wanneer we Marokko (waar veel gezinnen die in de Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt wonen, vandaan komen) als voorbeeld nemen, stuiten we op duidelijke verschillen in het normen- en waardenpatroon, vergeleken met het Nederlandse cultuurpatroon.

In persoonlijke relaties, waaronder o.m. familierelaties, is wederzijdse dienstbaarheid en eerlijkheid in Marokko vanzelfsprekend. Tegenover allerlei 'onpersoonlijke' instellingen (b.v. de school) is het echter helemaal niet vanzelfsprekend om eerlijk te zijn. Dit heeft o.a. te maken met de corruptie van vele officiële instanties in Marokko.

Deze verhouding zal ook in Nederland nog lange tijd haar weerslag vinden. In dit kader is het te begrijpen, dat Marokkaanse ouders hun afspraken met onderwijskrachten soms niet zullen nakomen, dat de afwezigheid van hun kinderen groot kan zijn, enzovoort.

De sfeer van openheid die ten aanzien van de seksualiteit in ons land heerst, staat voor veel Marokkaanse ouders gelijk aan losbandigheid. Zij zullen proberen hun kinderen hiertegen te beschermen, door hen b.v. afgescheiden te houden van hun leeftijdsgenoten. Uitgaande van deze opvatting is het begrijpelijk, dat seksuele voorlichting op scholen vaak een moeilijk te verteren zaak voor de ouders is, dat gemeenschappelijke gymlessen van jongens en meisjes afge-

keurd kunnen worden, en dat verkleden en douchen, vooral in het bijzijn van kinderen van het andere geslacht, problemen kunnen opleveren.

Door de vrij streng gescheiden verantwoordelijkheden binnen het Marokkaanse gezin (de vader naar buiten toe, de moeder hoofdzakelijk thuis) moet de leerkracht er ook rekening mee houden, dat een gesprek over het kind via de vader geregeld zal moeten worden, en dat de moeder hoogstwaarschijnlijk aan dit gesprek niet zal deelnemen.

Dit rollenpatroon heeft nog meer uitvloeisels: Marokkaanse meisjes zullen over het algemeen niet met schoolreisjes meegaan, omdat hun plaats thuis is. Ook kan het de reden zijn van schoolverzuim: meisjes worden geacht thuis de moeder zoveel mogeijk te helpen.

Dit verzuim wordt nog in de hand gewerkt door het feit, dat aan een schoolopleiding voor de meisjes veelal minder belang wordt gehecht dan voor de jongens.

Dezelfde 'autoritaire' verhoudingen heersen op veel Marokkaanse scholen. De onderwijzer staat op een voetstuk, heeft veel gezag, en aan straffen en beloningen wordt groot belang gehecht, evenals aan een grote hoeveelheid leerstof.

Dit in het oog houdend, is begrijpelijk, sommige Marokkaanse ouders niet zo enthousiast zijn over de Nederlandse scholen, en dat vooral marokkaanse jongens soms weinig ontrags hebben voor de Nederlandse leerkrachten.

Het eer- en schandegevoel speelt een erg belangrijke rol binnen het Marokkaanse gezin. Zo kan het een grote schande voor het gezin betekenen, wanneer de leerprestaties van de zoon niet voldoen aan de verwachtingen van de school.

Het is zaak voor de leerkracht om een gesprek hieromtrent met de nodige voorzichtigheid aan te gaan, en zeker niet in het bijzijn van derden. Dit geldt trouwens ook voor het bespreken van financiële kwesties en problemen die een bepaalde kritiek inhouden (bv. op het gedrag van de leerling of de ouders zelf).

Een heel simpel voorbeeld, waarbij het eergevoel een rol kan spelen, is dat er soms beloften worden gedaan of afspraken gemaakt waar men zich niet aan zal houden. Dit is in de ogen van Marokkanen minder erg dan 'nee' zeggen, en dus niet direct te wijten aan onbetrouwbaarheid.

Veel van de normen en waarden, die leven binnen een Marokkaanse gezin, komen in meer of mindere mate voort uit de religie, de Islam. Een heel duidelijk uitvloeisel van het moslim-zijn is, dat Marokkaanse kinderen geen varkensvlees mogen eten. Het zou een vanzelfsprekende zaak moeten zijn, dat hiermee op school (bv. met trakteren) rekening wordt gehouden.

Een ander verschijnsel, waarmee de school te maken krijgt is de Ramadan, de vasten-maand. Dit is de negende maand van het moslim-jaar, die vanuit onze tijdsrekening steeds verschuift, daar het moslimse jaar een maan-jaar is.

Van zonsopgang tot zonsondergang moet men zich onthouden van eten, drinken, roken en geslachtsverkeer. De betekenis van de vasten ligt in het feit dat de gelovigen zich gezamenlijk onthouden van aardse goederen en vreugden, o.m. om zich één te voelen met de mensen die armoede lijden.

De maaltijden worden, i.p.v. overdag, 's avonds laat, 's nachts en/of 's morgens voor zonsopgang genuttigd.

Kinderen zullen ongeveer vanaf hun twaalfde jaar deelnemen aan de Ramadan, en gedurende deze periode kunnen ze slaaptkort hebben, moe zijn, prikkelbaar, en minder present dan normaal. Het verdient aanbeveling voor de leerkracht, te informeren wanneer de Ramadan begint, en daarmee rekening te houden in zijn/haar benadering van het kind.

Er zijn nog veel meer verschillen te noemen w.b. de levensgewoonten, normen en waarden van de 'Arabische' (Marokkaanse) wereld en 'westerse' samenlevingen als Nederland. Verschillen in levensgewoonten, die ook binnen de school zichtbaar worden.

VERHAALTJE OVER TURKIJE VAN TURKS JONGETJE

Wij gaan dit jaar naar Turkije. Als we in Turkije zijn dan blijven we niet in de stad. We gaan naar zee, maar ik ga niet mee. Ik wil naar een dorp gaan. Daar zijn mijn vader en neven. Daar blijf ik dan. Daar is de zee ook vlakbij. Dan help ik ze met koeien melken. Daar is een jongen van mijn leeftijd. Ik vraag aan mijn jongste oom Tuncay of hij met mij wil gaan naar het dorp. Mijn vader en moeder en broertjes gaan naar Antalya. Daar is het leuk zeggen ze, maar ik wil niet met hen gaan, want je moet heel lang rijden voor je daar bent. Dat is wel meer dan 1000 kilometer. Ik hou niet van reizen.

Ik slaap altijd $\frac{3}{4}$ deel van de reis. Ik heb altijd slaap dan; dat komt door de warmte. Dan heb je het zo warm dat je in slaap valt. Het dorp waar ik heen wil is niet ver van de stad. Als ik naar de stad wil kan ik dat ook doen als ik daar ben. Vandaar kan ik overvaren naar Kariyaka en dan lopen naar huis. Mijn oom heeft ook een brommer. Daar kan ik op gaan rijden. Ons huis in Turkije ligt maar 1 kilometer bij mijn oom vandaan.

's Middags is het zo warm — dan is het wel over de 40 graden. Dan slapen alle mensen 's middags. 's Middags om 4 uur staan ze op. Dan is het ook nog warm. 's Avonds is het ook nog warm. Dat komt door de straten. Maar als je aan de zee woont dan kun je steeds gaan zwemmen.

Nurettin

De bedoeling van dit schrijven is echter niet, een volledig overzicht te geven van de 'culturele achtergronden' van Marokkaanse gezinnen.

Vanuit mijn eigen ervaring weet ik, dat het voor onderwijsgevendens vaak moeilijkheden oplevert, een buitenlands kind te benaderen, en werkelijk contact tot stand te brengen. Bovendien bestaat er bij veel mensen, waaronder leerkrachten, toch een gebrek aan kennis van en begrip voor de afwijkende levensgewoonten van het buitenlandse kind.

Wat dit binnen de school, zowel voor de leerkracht als voor het kind, tot probleem kan leiden, spreekt welhaast voor zich. Dit stukje beoogt dan ook, het begrip te bevorderen voor het patroon van normen en waarden, dat leeft bij de buitenlandse (met name Marokkaanse) gezinnen. Bovendien wil ik nogmaals wijzen op het grote belang dat gehecht moet worden aan de menselijkheid, dat de onderwijzer(es) er blijk van kan geven, iets te weten van de levensgewoonten van het buitenlandse kind.

Joke Distel,
extra leerkracht niet-
Nederlandstaligen
Hudsonschool.

De Van Noordtschool Samen-werken is belangrijk

Als je iets over de Van Noordtschool wilt vertellen, moet je eerst uitleggen waar die school dan wel staat. Zelfs niet iedere Spaarndammerbuurter blijkt dat te weten. Welnu, de Van Noordtschool ligt dichtbij de Houtmankade, tussen de Tasmanstraat en de Nova Zemblastraat. Bij de hoofdingang, aan de Tasmanstraat, lijkt de school net een grimmig fort, waar geen mens zijn kind naar toe zou sturen. Bij de ingang Nova Zemblastraat moet je eerst een poort door om op het schoolplein te komen en van die kant afgezien ziet de school er wat vriendelijker uit. Op het plein staat een prachtige kastanjeboom van meer dan 50 jaar oud, die er tegelijk op wijst, dat het schoolgebouw zelf nog ouder is, ruim 60 jaar.

EEN SOORT MONUMENT

Wie de school binnekomt, kijkt meestal wel wat verbaasd. Het is vanuit onze tijd bekeken beslist een ouderwets gebouw, met hoge klaslokalen en stenen gangen, maar anderzijds heel fraai van stijl, met prachtige wandtegels in bruin en groen, fraaie bogen en opmerkelijke glas-in-lood-ramen. Op het gebied van scholenbouw is de Van Noordt dan ook een monument.

Geheel in zijn oude staat is de school trouwens nooit gebleven. Hij is na de laatste oorlog verbouwd, gemoderniseerd zou je kunnen zeggen. Dat is dan weer wat anders dan gerenoveerd, zoals de Hudsonschool, die geheel is aangepast aan de eisen, die je thans aan een school mag stellen.

Maar genoeg over het gebouw, het gaat tenslotte vooral om de inhoud. En werken op het ogenblik vier vaste leerkrachten in de school met een aparte eerste en zesde klas en met de combinatieklassen 2/3 en 4/5. Daarnaast zijn er natuurlijk de handwerkjuf, de gymnastiek-leerkracht en een part-timer voor een halve dag als taakverlichter van het hoofd. Er is geen aparte leerkracht voor niet-Nederlandstaligen, omdat er maar zeer weinig buitenlandse kinderen op de school zitten.

NAAR ANDER ONDERWIJS

Wat het onderwijs zelf betreft, kan worden gezegd, dat we geen zuiver klassikale school meer zijn, maar ook geen school, waar op een geheel andere manier wordt les gegeven. Om een voorbeeld te geven: wat rekenen betreft, wordt geheel individueel gewerkt. Dat wil zeggen: elk kind werkt op zijn niveau en in zijn eigen tempo. Maar dat betekent niet, dat de kinderen niet elke week een bepaalde hoeveelheid af moeten hebben. De kinderen, die goed kunnen rekenen en weinig hulp nodig hebben, hoeven echter niet op anderen te wachten, terwijl de kinderen, die meer uitleg nodig hebben, die ook kunnen krijgen. Andere vakken worden wel klassikaal gegeven, hoewel we niet strak vasthouden aan methoden en leerboeken. We bepalen zelf wat voor onze kinderen van belang is om te leren of wat niet.

WAARDELOOS EN WAARDEVOL

Dat vraagt ook om een nadere uitleg. Neem bv. onze Nederlandse taal. In de door ons gebruikte taalmethode 'De Taaltuin' staat bv. een oefening om namen op te schrijven zoals die van een inwoner van Gelderland: een Geldersman en een

Gelderse. Volgens ons heeft zo'n oefening voor onze kinderen totaal geen waarde. Ze weten het niet en het interesseert ze nog minder. Als ze het ooit eens nodig hebben, dan zoeken ze het wel op! Daarmee komen we dan tegelijk op een punt, dat wel belangrijk is voor de kinderen in hun hele verdere leven: het kunnen opzoeken van alles wat ze maar willen weten of later nodig hebben: in woordenboeken, atlanten, naslagwerken. We besteden ruimschoots aandacht aan de spelling en aan de werkwoordsvormen, omdat de kinderen dat op het vervolg-onderwijs hard nodig hebben, maar proberen de kinderen te motiveren goed te schrijven door bv. het maken van allerlei boekjes. De kinderen schrijven daarin over allerlei onderwerpen en het is telkens weer verbazingswekkend om te zien wat voor leuke resultaten op die manier bereikt kunnen worden. Eén van deze laatste 'pennevruchten' is een boekje van klas 2/3, waarin de kinderen allemaal hun ervaringen hebben neergeschreven met het speelgoed-project, waaraan ook de Van Noordtschool heeft meegedaan. Zoiets heeft veel werk gekost, maar is van meer blijvende waarde dan welke oefeningen uit het taalboek ook.

GEËN AFZONDERING

Uit onze opmerking over het speelgoed-project zal de lezer al hebben begrepen, dat we ons als school ook niet van de buurt afzonderen. We werken samen met het buurthuis, waar velen van onze kinderen ook na vieren heen gaan, met de bibliotheek en met het ABC. Mer het buurthuis hebben de hogere klassen in het najaar bv. samen gewerkt aan een geluidsproject. De kinderen maten o.a. de hoeveelheid lawaai op diverse plaatsen in onze buurt, luisterden naar allerlei geluiden op bandjes, maakten 'lawaai-machines' en strips over een film, die ze hadden gezien en maakten ook allerlei taal oefeningen, die met geluid te maken hadden. Bij zo'n project komt trouwens nog een andere kant om de hoek kijken: het gaat bij het leren op school niet alleen maar om kennis en vaardigheden, maar ook om een bepaalde kijk op de omringende maatschappij en je eigen gedrag daarin.

Ook daaraan wordt op school natuurlijk aandacht besteed: hoe zou je een oplossing proberen te vinden als je lawaai-erige burelen hebt (geluidsproject), of hoe kun je het beste samen spelen (speelgoed-project)?

Van belang vinden we ook, dat kinderen leren zelfstandig te werken, zelfstandig oplossingen leren vinden of dingen leren opzoeken. Spreekbeurten en het maken van werkstukjes zijn daar bijzonder belangrijk voor en ook een werkweek, zoals de klassen 5 en 6 die in het najaar hadden in de zg. 'Bosweek' kan daartoe bijdragen.

VOORTGEZET ONDERWIJS

Dit is vooral ook belangrijk met het oog op het voortgezet onderwijs. Onze kinderen moeten zich op de hogere typen van onderwijs danig leren aanpassen aan totaal andere omstandigheden. En gezien de resultaten van onze leerlingen op dit voortgezet onderwijs lukt dat heel aardig, uitzonderingen daargelaten.

Of we dus tevreden zijn met de toestand op school zoals hij nu is? Natuurlijk niet, want dan ga je alleen maar achteruit. Boeken zouden aangepast moeten worden aan de ervaringswereld van de kinderen waardoor het werken ermee veel plezieriger wordt. Helaas moeten we in dit opzicht nog wel eens gebruik maken van materiaal dat eigenlijk verouderd is.

Er zijn scholen, die ontzettend veel uren hebben gestoken in het op kaarten brengen van meer interessante oefenstof, maar dan blijft dat tot zo'n school

beperkt en ook dit materiaal verouderd weer snel. Tal van uitgeverij zijn bezig allerlei soorten materiaal te ontwikkelen, waarbij je tenslotte door de peperdure bomen het bos niet meer ziet.

WERKPLAN + MATERIAAL

Ik zou willen, dat er eens een goed leer- en werkplan kwam, dat geschikt is voor een groot aantal scholen, op grond waarvan goed en interessant materiaal ontwikkeld zou moeten worden. Dit materiaal zou in overleg met het voortgezet onderwijs gemaakt moeten worden om op die manier een goede aansluiting te krijgen tussen basis- en voortgezet onderwijs.

Want nu is het hinken op twee gedachten: aan de ene kant moet je de leerlingen voorbereiden op dat voortgezet onderwijs met behulp van weinig interessante oefenstof en aan de andere kant probeer je die leerstof dichterbij het kind te brengen in de vorm van projecten e.d., die aansluiten bij de ervaringswereld van het kind. De scholen in onze buurt zijn eilandjes, waar alle leerkrachten proberen er het beste van te maken, zonder een echt leerplan en met beperkte middelen.

Het voornaamste, dat ik daarom onze school en de andere school zou willen toewensen is tot een vorm van samenwerking te komen, waarin ervaringen kunnen worden uitgewisseld en gezamenlijk aan beter onderwijs wordt gewerkt.

G. HONSELAAR

EN DE TOEKOMST?

Er zullen wel mensen zijn, die bij het lezen van dit stukje over de Van Noordtschool denken: 'Allemaal goed en wel, maar hoe zit het nu met die school? Wordt hij dan niet opgeheven?'

Daar kunnen we geen ja en geen nee op antwoorden op dit moment. Vóór 1980 wordt de school in elk geval niet opgeheven en over een eventuele opheffing is op dit moment nog geen enkel besluit genomen.

Opheffing of niet, dat hangt van de toekomstige ontwikkeling van het kindertal in de buurt van Nova en Tasman af. En er schijnen nieuwe cijfers boven tafel te zijn gekomen, die er op wijzen, dat er over enkele jaren wel degelijk plaats zou zijn voor drie openbare scholen.

Er komen nog nieuwe besprekingen in de komende maanden en we zullen u, en vooral natuurlijk de ouders van de kinderen op de Van Noordt, op de hoogte houden.

Renovatie Klimroos - Hudson

Toen in 1972 de renovatie in de Zeeheldenbuurt begon, waren wij er nog van overtuigd dat dat niet gold voor de scholen. Toch wilden wij ook wel 'iets'. Een aarzeland begin werd gemaakt met de speelplaats.

In 1974 namen wij contact op met de Rietveld-academie. Er werd besloten dat de kinderen zelf tekeningen zouden maken, eerst op papier en daarna met behulp van de Rietveld op de muren van de speelplaats. Het geheel was klaar in mei '74 en al een hele vooruitgang op de speelplaats.

Het begin was er.

Ondertussen was er n.a.v. de renovatie in de Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt een werkgroep Onderwijsverbetering (WOV) opgericht.

In september '74 ging de WOV zich meer bezig houden met nieuwbouw of verbouwing van scholen. Na overleg met de WOV werd door ons besloten een 'ongevraagd' eisenpakket op te stellen voor een kleine renovatie van het gebouw.

Wij vonden toen ons pakket eigenlijk wel brutaal groot: overal verlaagde plafonds, overal nieuwe vloerbedekking en alles schilderen; daarnaast nog wat kleine dingen als andere gootstenen, een fietsenoprit in de hal enz. Achteraf bleek het wel een lachertje, maar toen vonden we het nogal wat.

Na opstelling van dit eisenpakket volgde een gesprek van leerkrachten en oudercommissieleden met leden van de WOV en met leden van het AKZ. Hieruit kwam het idee naar voren om ook de zolder erbij te betrekken als toneelzaal en bibliotheek. Er werd besloten een nieuw eisenpakket op te stellen met zo hoog mogelijke eisen en dat naar de wethouder te sturen.

In nov. '74 was het antwoord er al. Er zou een gesprek volgen want de wethouder wilde nieuwbouw, wat niet mogelijk bleek door allerlei oorzaken, zodat we opnieuw met de wethouder wilden praten.

Dit gesprek volgde begin '76. Er kwam al meteen een architect van de afd. Onderwijs met tekeningen hoe naar zijn idee het gebouw zou moeten worden. Na een paar vergaderingen van afvaardigingen van teams, oudercommissie, AKZ, buurthuis, medewerkers van de afd. Onderwijs van het stadhuis met de bouwgroep van de WOV werd men het eens over de verbouwingsplannen. Het probleem dat bleef was de herrie waar we in zouden zitten tijdens de verbouwing. Er bleek ruimte te zijn in de Planciusschool. Daar waren nog 2 klassen en wij hadden er toen met 60 kinderen nog 4. Het hoofd van de Plancius ging per 1 augustus weg en de school stond op de nominatie voor opheffing. Het leek een goede oplossing om daar per 1 aug. '76 een 6-klassige Hudson/Planciusschool te beginnen. De Klimroos zou pas later verhuizen, want het echte breekwerk begon pas in maart '77.

Ondertussen gingen de bouwvergaderingen door; steeds o.l.v. de WOV met afgevaardigden uit de verschillende groepen. De bouwplannen waren klaar, maar de inrichting moest nog besproken worden.

Deze gesprekken verliepen veelal naar wens. De samenwerking met het stadhuis was erg goed. Een en ander resulteerde in een schitterend nieuw ingericht gebouw, dat we op 30 mei weer konden betrekken. Dit was een feest waard. Het werd gevierd op 8 juni met kinderen en ouders. Op 5 juli volgde de officiële opening door de heer v.d. Velde.

Nog niet alles was toen klaar en hier en daar misten we nog kasten, maar nu, 6 februari '79, is op halmatten na alles compleet. Het heeft dan wel een paar jaar geduurd, maar het resultaat is de moeite waard (ook al kon de zolder wegens geldgebrek van de gemeente niet worden verbouwd).

Bij het feit dat de zolder niet verbouwd kon worden hebben wij ons wel neergelegd, maar wij vinden het erg jammer en ook storend dat er niets aan de voorgevel is gedaan. Van buiten is het nog steeds het oude, gore gebouw. Misschien kunnen we nog eens met de Rietveld-academie contact opnemen. Onze speelplaats-schilderingen zijn weg, maar misschien kan er nu iets met de voorgevel worden gedaan.

Ook onze manier van werken is in het vernieuwde gebouw veranderd. Vroeger waren de klassen 7 x 7 m en slecht verwarmd. De gangen waren helemaal niet verwarmd. Nu hebben de klassen er een hoek bij-

gekegen van 3.50 x 3.50 m. Het hele gebouw is nu bovendien centraal verwarmd. Dit houdt in dat de gangen bij het onderwijs worden betrokken en door de hoeken in de klassen het groepswork beter tot zijn recht komt.

Een keuzemiddag organiseren in het oude gebouw leverde nogal eens problemen op (de kinderen stoorden elkaar te veel. Nu verloopt dit veel soepeler. Ook voor de expressievakken zijn de mogelijkheden verbeterd. Een veel groter handenarbeidlokaal en een goed verwarmde toneelzaal nodigen veel meer uit tot gebruik dan vroeger.

Rest ons nog een woord van dank aan de bouwgroep van de WOV die zich van het begin af aan volledig voor ons heeft ingezet.

Leerkrachten en oudercommissieleden van de Klimroos en de Hudson

DE HUISWERKKLAS IN DE SPAARNDAMMERBUURT

In onze buurt bestaat al gedurende een aantal jaren een huiswerkklas. Alle kinderen die in de eerste klas van het voortgezet onderwijs zitten (zoals bijv. MAVO, HAVO, LHNO, LTS) kunnen daar terecht voor ondersteuning bij het huiswerk maken.

Juist de eerste klas van het voortgezet onderwijs is zo ontzettend belangrijk. Kinderen komen in een volledig nieuwe en onzekere situatie.

Te denken valt hierbij aan:

- De vertrouwde klasse-onderwijzer maakt plaats voor verschillende nieuwe vak-leerkrachten;
- De klasgenootjes waar kinderen op de lagere school meestal ongeveer zes jaar mee optrekken gaan naar verschillende scholen. De nieuwe eerste klas bestaat in veel gevallen uit kinderen die elkaar niet kennen.
- De school staat meestal niet in de Spaarndammerbuurt.
- Huiswerk wordt een belangrijke aanvulling van het les-programma.

Het nut van de huiswerkklas:

De huiswerkklas is er natuurlijk in de eerste plaats om kinderen te ondersteunen bij het maken van hun huiswerk.

- Het voordeel is dat je niet alles in je eentje hoeft uit te zoeken. Er zijn steeds minimaal twee medewerkers aanwezig om te helpen waar dat nodig is. We proberen zowel ondersteuning te geven bij het vinden van een goede manier van studeren, als bij concrete moeilijkheden in een bepaald vak (zoals bijv. wiskunde of Frans).
- Natuurlijk is het ook leuk en gezellig om oude vriendjes van de lagere school of uit de straat weer tegen te komen op de huiswerkklas.
- Verder is de huiswerkklas gewoon handig, omdat er dan een vaste tijd en een vaste plek is om te gaan zitten leren. Thuis kan dat niet altijd. We hebben ook woordenboeken, atlassen, encyclopedieën e.d.

Hoe gaat het er aan toe op de huiswerkklas:

Door praktische omstandigheden is er dit jaar huiswerkklas op drie middagen in de week; we streven er naar dat zo spoedig mogelijk weer om te zetten in vier middagen per week.

Maandag, dinsdag, donderdag (en vrijdag) van 16.00 uur - 18.00 uur wordt er huiswerk gemaakt. Tot 16.15 uur drinken we thee en om 17.00 uur houden we nogmaals een kwartiertje pauze. Er wordt in de eerste plaats gewerkt. De huiswerkklas is geen gezelligheidsclub.

Op dit moment vindt de huiswerkklas nog plaats in 'De Schroef' in de Westzaanstraat, we zijn echter op zoek naar een andere accommodatie.

Voor inlichtingen: buurthuis 'Spaarndam', Nova Zemblastraat 90a, tel. 82 97 70.

We zitten hier wel gezellig! Alleen... 'n beetje klein. Maar niet in alle klassen. er zijn ook grote klassen.

De Herbronschool; spelen en werken in een gebouw

In het gebouw van de Hebronschool vinden peuters, kleuters en lagere school kinderen een goede sfeer om zich zo goed mogelijk samen te ontplooien. Tussen deze drie groepen is er een gedegen goede samenwerking, die er voor zorgt dat de ene vorm van onderwijs haast ongemerkt over gaat in de andere vorm van onderwijs (integratie).

We proberen dit te bereiken, door materialen en speelmogelijkheden op elkaar af te stemmen en zoveel mogelijk samen te gebruiken. In ons nieuwe gebouw zal dit natuurlijk nog verder gerealiseerd worden. seerd worden.

Vanaf ongeveer het midden van de volgende cursus zullen we het gebouw van 'De Veulens' gaan betrekken, dat eerst helemaal gerenoveerd zal worden. Dit zal zo'n drie miljoen gulden gaan kosten. We hebben de tekeningen, die klaar zijn, al gezien en het geheel is veelbelovend.

De samenwerking tussen team, ondercommissie en ouders is uitstekend.

Oudercommissie en team

Van St. Leo tot Paulus

Hoe oud is toch wel het katholiek onderwijs in de Spaarndammerbuurt? Deze vraag werd me één dezer dagen gesteld. In het archief vond in een krantenknipsel van 7 februari 1907 waar in stond dat de St. Leoschool gebouwd werd in 1892 door architect Joseph Cuypers. Het aantal kinderen, dat toen op de school kon worden geplaatst bedroeg ± 850 voor de leerschool en 350 voor de bewaarschool.

Er zijn tijden geweest dat er ruim 400 kleuters en 1000 meisjes in de Zaanstraat-Spaarndammerstraat naar school gingen. In de loop der tijden werd er wat verbouwd. Er kwam een gymzaal toen de kleuters een eigen school kregen; een keuken en een handwerklokaal rond de oorlogsjaren naar ik meen. Ook een huishoudlokaal.

Er was op een huishoudschool gerekend, maar het werd een VGLO. Deze VGLO werd in 1967 opgeheven i.v.m. de Mammoetwet. Door het wegtrekken, renovatie, kinderbeperking en andere problemen, daalde het kinderaantal in de buurt. In 1963 werd de Leoschool omgedoopt in Paulusschool. Leegstaande lokalen zonder verlichting en verwarming zijn goed om oud papier te sparen en het overvloedige meubilair te bewaren. Er komt meer ruimte voor hobbyvakken als het aantal leerlingen nog meer terugloopt, welke dan gelukkig wel voorzien zijn van licht en verwarming en het blijft toch nog wel gezellig. Wat zeg ik? Het voornaamste blijft over.

De meeste moderne leermiddelen zijn in deze oude gebouwen te vinden en een andere benadering van het kind, een andere leefwijze, die liefde voor het kind en zijn ontwikkeling is gebleven. Steeds wordt er gezocht om alle kinderen alle kansen te geven. Kom gerust eens kijken!

En aan de oude gebouwen wordt nu binnenkort ook wat gedaan. Op 11 januari was er een bijeenkomst van mensen van het grondbedrijf, met o.a. iemand van afdeling onderwijs, leden van de Vereniging tot Weldadigheid en leden van de Asko. Er kwam een prettige overeenkomst. Nu zijn er afgebakende plannen. Naar alle waarschijnlijkheid wordt de St. Elisabeth gerenoveerd en de Paulus gesloopt en weer herbouwd.

HERHALINGS- CURSUSSEN VOOR VOLWASSENEN

'Je hebt lezen en schrijven gehad, lang geleden, maar het is helemaal weggezaakt.'

'Soms zou ik gemakkelijker een brief willen schrijven.'

'Je struikelt over de moeilijke woorden in de krant of van de t.v.'

'Al die rotformulieren, hoe vul je die in?'

'Je hebt een mening, maar hoe zeg je die nou?'

Het zijn allemaal dingen die je dagelijks tegenkomt. Kun je er iets aan doen?

LEREN VOOR JEZELF bij de cursussen 'Volwassenen op herhaling' in uw eigen buurt

In de Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt zijn al sinds 1976 buurtbewoners bezig dingen te leren die zij voor zichzelf nodig en bruikbaar vinden in het dagelijks leven. Samen met andere mensen komen zij één morgen of avond in buurthuis De Piraat of buurthuis Spaarndam om te leren gemakkelijker een briefje te schrijven, teksten te lezen en eenvoudige berekeningen te maken.

De lessen worden in nauw overleg met de deelnemers door de medewerkers voorbereid, de organisatie berust bij het buurt- en clubhuiswerk. In deze cursus wordt in kleine groepen gewerkt, we proberen de les af te stemmen op het tempo en de eigen mogelijkheden van de deelnemers.

De lessen gaan bijvoorbeeld over:

- het schrijven van een brief (bijvoorbeeld aan huisbaas of woningbouwvereniging)
- het lezen van een tekst, zoals bijv.: een stukje uit de krant.
- het bespreken van een onderwerp, dat je interesseert
- maken van eenvoudige berekeningen, zoals procenten, maten en gewichten
- in een groep je mening zeggen

Er zijn twee soorten cursussen:

I Cursus lezen en schrijven.

Deze cursus is voor mensen die nog eens helemaal van het begin af willen lezen en schrijven. In een rustige sfeer en met kleine groepjes werken we met lesprogramma's die speciaal voor de groep door de begeleiders worden gemaakt.

Ook het met elkaar praten in de groep kan deel uitmaken van het programma.

II - Cursus leren voor dagelijks gebruik.

In deze cursus oefenen we op basis van de wens van de deelnemers die kennis en vaardigheden die je in het dagelijks leven tegenkomt, zoals: brieven schrijven, een stuk uit de krant lezen en informatie die je nodig hebt zoeken en verwerken.

INLICHTINGEN

Wilt u meer weten over deze cursussen in uw buurt?

Kom dan even langs of bel op naar:

- Buurthuis Spaarndam, Nova Zemblastraat 90a; telefoon 829770. Vraag dan naar Lex van Andel.
- Buurthuis De Piraat, Roggeveenstraat 12; telefoon 247589.
- De cursussen worden gegeven op één morgen en één avond.
- De cursussen kosten f 2,50 per les; opgave voor het nieuwe seizoen kan nu.

SUBSIDIE

Bijna drie jaar heeft de Werkgroep Onderwijs Verbetering in overleg met de medewerkersgroep van de cursus 'Volwassenen op herhaling' en het buurt- en clubhuiswerk gestreden voor subsidie voor deze buurtcursus. Kortgeleden werd voor het eerst een bedrag aan subsidie toegekend. Een eerste succes voor onze buurt, want: **WE GAAN DOOR!**

Hieronder kunt u zien wat er zoal in de verschillende groepen gedaan wordt:

Zelfgemaakte rekensommen:

Ik heb voor drie ramen vitrage nodig. Elk raam is 1,20 m breed, en 1,60 m lang of hoog. Maar het moet mooi geplooid hangen, en ik heb dus drie maal zoveel nodig. Een raam is dus $3 \times 1,20 \text{ m} = 3,60 \text{ m}$ breed. Voor drie ramen is dat dan $3 \times 3,60 \text{ m} = 10,80 \text{ m}$ breed. Hoogte voor drie ramen is $3 \times 1,60 = 4,80 \text{ m}$.

BRIEVEN AAN DE AVRO:

Amsterdam, 20 oktober 1978

Aan de tv-omroep AVRO

Mijne Heren

Als wij zo naar de t.v. zitten te kijken en er is een gesprek over het een en ander, dan vraag ik mij wel eens af, kunnen er wat minder moeilijke woorden gebruikt worden?

Bijvoorbeeld, bij de kijkers zijn mensen die stadhuiswoorden niet begrijpen, ze weten ze niet thuis te brengen. Zou het nu niet mogelijk zijn meer begrijpelijke woorden in de uitzending te gebruiken?

Mevr. Stoutenberg,
Spaarndammerstr. 29 hs.,
Amsterdam.

Avondje uit, leuk en nuttig.

U zult wel denken na het voorafgaande, ze zitten toch op een cursus en gaan geen avondje uit. Maar leren is voor ons een avondje uit geworden. Eens per week zitten we met een aantal mensen van verschillende leeftijd (23 tot 70 jaar) bij elkaar. We werken niet uit oude schoolboekjes, maar samen zoeken we naar een onderwerp en dat werken we dan uit. We zijn nu bv. bezig met het onderwerp huizenbouw in Amsterdam. Als je iets fout doet wordt er soms flink gelachen, maar uitgelachten word je nooit. Zelf zitten we nu voor het tweede jaar hier en we kunnen iedereen aanraden ook te komen. Drempelvrees hadden wij eerst ook, maar nu blijkt dat iedereen dezelfde problemen heeft.

De vervolggroep:

Els v.d. Kruyf,
Jan Ente,

P. C. Doggers,
Licia de Vries.

MEDEWERKERSGROEP

Dit waren de deelnemers, zwart op wit. Maar van wie krijgt u nu eigenlijk les?

De mensen die les geven doen dat omdat ze er plezier in hebben en omdat ze vinden dat mensen, ook als ze wat ouder zijn, recht hebben op onderwijs. En juist omdat de deelnemers zelf met ideeën komen is er geen schoolse sfeer. De mensen die lesgeven weten hoe je iets kunt leren, en de deelnemers zeggen wat ze willen leren.

Het is voor ons lesgevers leuk, en vaak moeilijk, om uit te kiezen hoe je aan de wensen van de deelnemers tegemoet kan komen. Maar meestal komen we er samen uit en gaan dan vrolijk aan de slag. En wat ons betreft: Hoe meer zielen hoe meer vreugd.

ZATERDAG VOOR KERST

Ik loop door Amsterdams oude straatjes tussen de grachten. Ik loop al jaren en jaren op zaterdagochtend door oud Amsterdam. Dan weer eens deze, dan weer die gracht, Amsterdam slaapt in de winter 's morgens om tien uur 's morgens nog. Een beetje. Toch heeft het niet het doodse van de zondagmorgen. Misschien door de winkels die open zijn.

In elk geval vind ik de zaterdag een aparte sfeer hebben. Ik kies voor mijn wandeling voor deze zaterdag voor kerst het Singel. Nostalgie is het waarschijnlijk, wat me naar het Singel drijft.

Als kind moest ik weken voor de kerst de hele Singel aflopen om in de Doopsgezinde kerk de kerstcantate in te studeren. Dat was een geweldig avontuur. De Spaarndammerbuurt uit waar we woonden via Haarlemmerdijk en Haarlemmerstraat naar het Singel. En dan helemaal tot bijna het Koningsplein waar de kerk stond. Prachtig vond ik het altijd weer opnieuw.

Dus deze zaterdag weer naar het Singel, maar nu verder, naar de bloemenmarkt, de bloemenmarkt is heerlijk deze tijd voor kerst. De geur van de sparren en de gezellige drukte.

Ik voel me nog steeds wat 'alleen' lopend zonder mijn hond. Twaalf jaar heeft ze mij op mijn wandelingen vergezeld. Op de bloemenmarkt had ze haar vaste kraam, waar ze water dronk en waar de mensen haar al kenden.

De herinnering hieraan stemt nog steeds triest. Och, ik weet, een hond is te vervangen; maar toch!

Ik loop de bloemenmarkt af, doe in de Reguliersbreestraat nog een paar boodschappen, en dan zit m'n zaterdagochtendwandeling er weer op.

(tekst van een cursist van 'Volwassenen op herhaling', H. Peeters.)

ENGELSE LES

Last year we began with the English lessons. This year is our second year. The lesson starts at 8.30 p.m. and finishes at 10.00 p.m. This year there are six women in our group. The lessons are in a classroom. Purple curtains are hanging in front of the window. One wall has seven colours. There is a picture on the wall. There are plants on the cupboard. There are tables and chairs in the classroom.

We are sitting round the table and learning English. We are drinking coffee and we are talking about the lesson. We are reading a book. It is a play. It is very nice. We enjoy ourselves. You are all welcome to the English lessons next year.

Dit is een stukje geschreven door de groep die nu voor het tweede jaar de cursus Engels volgt. Hier volgt de vertaling in het Nederlands:

Vorig jaar zijn we begonnen met de Engelse lessen. Dit jaar is ons tweede jaar. De les begint om half negen 's avonds en eindigt om tien uur. Dit jaar zitten er zes vrouwen op onze groep. De lessen zijn in een leslokaal. Er hangen paarse gordijnen voor het raam. Eén muur heeft zeven kleuren. Er hangt een schilderij aan de muur. Er staan planten op de kast. Er staan tafels en stoelen in de klas.

We zitten rond de tafel en leren Engels. We drinken koffie en praten over de les. We zijn een boek aan het lezen. Het is een toneelstuk. Het is erg leuk. We hebben veel plezier. U bent allen welkom op de Engelse lessen volgend jaar.

Een gedeelte van het verslag van de tiende bijeenkomst van de cursus 'Volwassenen op Herhaling' in De Piraat op maandag 22 januari 1979.

De les begon zoals gewoonlijk met het verslag. Wies las het verslag van Petra Steyn voor. Mevr. Jialal was wat later, maar nog net op tijd om haar verslag zelf voor te lezen, helaas had ze geen adem meer, omdat ze al veel gesproken had. Wies heeft ons nog even uitgelegd wat een zin is, bijv. 'stoel' is geen zin, maar 'gisteren kocht ik een mooie stoel' is wel een zin. Wies ging afsluiten met de kronkel van mevr. Peeters die zij zelf mocht voorlezen.

Vervolg van pagina 10

Imi Bonnes

ADVIEZEN AAN DE LEERKRACHT over de aanpak in de klas.

Er wordt gekeken of er een andere manier van werken voor het kind mogelijk is. In dit verband kunnen bv. andere leermiddelen worden voorgesteld. Soms komt de manier van werken in de klas ter sprake. De leerkracht wordt dan geholpen bij het opvangen van de verschillen tussen de kinderen in zijn haar klas. Dit kunnen verschillen zijn in tempo, in de behoefte aan uitleg, in zelfstandig werken en in de interesses van de kinderen.

CONTACTEN MET DE SCHOOLMAATSCHAPPELIJK WERKSTER

Soms kan er verband bestaan tussen de problemen op school en thuis.

Ook de ouders kunnen een andere kijk hebben op de problemen dan de school. Of kan het kind thuis problemen geven.

Als u over deze zaken eens rustig thuis wilt praten, kan er een schoolmaatschappelijk werkster bij u komen.

Kandoglen

Bizler hollandada yaşıyor ve çalışıyoruz günlük hayatımızda

karşılaştığımız sorunların çözümünü için hava su kadar

ihtiyacımız olan hollandaca lisansını öğrenmemiz gerekiyor

bu amaçla semtimizle oturan türklerle için hen pengembe akgama

Saat 19,30- 21,00 arası her polenen teheater semt evi polenen

straat adresinde hollandaca dersler verilmektedir

Dersler hollandacaya hiç bilmeyenler ve hollandacaya az bilipte

idenlemek isteyenler için iki gruptan münacat için pengembe akgama

gelebilinsiniz veya 020, 8603002telefonda kees menmansia ilizhi

kunabilinsiniz

Ayrıca yalnız kadın ar adaglar için

De schroef semt evi west- zaan str 51 adresinde saat 19,30 , 21,00

Ayrıca hollandaca kursları hen pengembe akgama verilmektedir

Münacat için pengembe akgamaları gelebilinsiniz veya 020,826379

nolu telefonla bastienne tholene ilizhi kunabilinsiniz

her iki kusta ders başına 1,25 cent alınmaktadır

Buradaki duyuruyu semtimizdeki arkadaşlarınıza ve ailelerde

haber vereceğinizi umar çalışma hayatınızda başarılar dileriz

NOT bu kursları hollandalı türkiyeli işçiler birliği

11-7-91 ve semt evleri ile birlikte hazırlanmaktadır

تحتوي دروس بالهولندية الاثراك والمغاربة الساكنين في الحي كل ايام الخميس من الساعة

السابعة ونصف مساء (٧.30) الى التاسعة ليلا (9) وذلك بالعنوان التالي :

وذلك في

هذه الدروس منتظمة من طرف مجموعة من الهولنديين مع الاجانب العاطنين في الحي ، اما

الدروس فتعطي من طرف محبين محترفين ولكن متطوعين في هذا الاطار .

مع تنسيق جمعية العمال المغاربة بهولاندا ، وجمعية العمال الاثراك ولجنة مساندة المرأة المغربية

ولجنة المرأة الشركة .

هذه الدروس تعطى للذين لا يعرفون اللغة الهولندية نهائيا ، او فقط قليلا ويرغبون في تحسين

معارفهم باللغة الهولندية للتخاطب بها .

ان الهدف من اعطاء هذه الدروس هو ان يتمكن المعنيون بالامر من تعلم الهولندية وقراءتها وكتابتها

والتفاهم بها كذلك في المعمل والمؤسسات .

وعلى الذين يهم الامر ان يتصلوا هاتفيا بالسيد كايس هرهانر

وكل دريساهي حوادة (1) و25 سنتيم .

الدروس بالهولندية للنساء التركيات والمغربيات

الخميس من الساعة ونصف كذلك وذلك بحي

وعلى النساء الذين يهمهم الامر الاتصال بالسيدة بيتان تاكن

المزيد المعلومات اتصلوا : Lex van Andel, buurthuis Spaarndam

Nova Zembla straat 90a; telefoon 82 97 70

Nederlandse les voor Turken en Marokkanen in de Spaarndammerbuurt

Voor Turkse en Marokkaanse buurtbewoners wordt er elke week op donderdagavond van 19.30-21.00 u. Nederlandse les gegeven in het Polanentheater, Polanenstraat 174, en in De Schroef, Westzaanstraat 63.

Het wordt georganiseerd door de Werkgroep Buitenlandse Buurtbewoners en wordt gegeven door een groep leerkrachten, die dit op vrijwillige basis doet.

De Nederlandse lessen gebeuren in samenwerking met het KMAN, de organisatie van Marokkaanse arbeiders, het HTIB, de organisatie van Turkse arbeiders en de Turkse en Marokkaanse vrouwencomités.

De les is voor mensen die de Nederlandse taal nog bijna niet kennen, of die al een klein beetje kennen en die taalkennis willen verbeteren. Doel van de lessen is de Nederlandse taal te leren spreken, en eventueel te leren lezen en schrijven, zodat men in de buurt, op het werk of bij instanties zich gemakkelijker verstaanbaar kan maken.

Nederlandse les voor Turkse en Marokkaanse vrouwen: donderdagavond van 19.30-21.00 uur in het Polanentheater, Polanenstraat 174, eerste verdieping. Belangstellenden kunnen op deze avond ter kennismaking bellen naar Kees Hermans, tel. 86 03 00.

Nederlandse les voor Turkse en Marokkaanse vrouwen: donderdagavond 19.30-21.00 uur in het buurthuis De Schroef, Westzaanstraat 63. Ook hier kunnen belangstellenden binnensappen: Batiene Tholen, tel. 82 63 97.

Wilt u er meer over weten?

Hebt u Turkse of Marokkaanse bureu, maakt u hen dan attent op de mogelijkheid tot het volgen van de Nederlandse les. Vaak zullen zij deze Nederlandse tekst niet kunnen lezen.

Wilt ook u er meer over weten? Vraag er naar bij buurthuis Spaarndam, Nova Zemblastraat 90a. Telefoon: 82 97 70. Vragen naar Lex van Andel.

het tropenmuseum

We moesten ook nog toneelspelen in het Tropenmuseum. Het ging over slavernij. Ik was de slaaf en Mario, Dennis, Ihami, Jopie en Raymond.

Wij moesten van Meneer Hardebol werken en dat was zwaar.

Sommige mensen kregen een bochel er van. Als je niet hard werkte kreeg je zweepslagen en daar gingen de mensen dood van.

Erik

klas 5b Spaarndammerschool

kinderk

SURINAME BINNEN EN BUITEN DE SCHOOL

Wat doet de werkgroep Vrek?

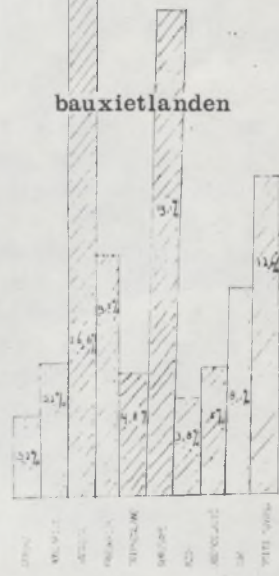
De Vrek (Vrije expressie Kinderbuurt) bestaat sinds 1969. In de loop der jaren is men in verschillende buurten in Amsterdam-Oost en Oud-West gaan werken.

Sinds 1976 werkt de Vrek in de buurt. Het werk ligt hoofdzakelijk op twee gebieden. Het eerste gebied is dat van onderwijsvakken geschiedenis, biologie, aardrijkskunde oftewel het zaakvakkenonderwijs. De nadruk daarin ligt op welke informatie kunnen de kinderen zelf in en om de buurt vinden. Dat doen kinderen dan door speurtochten, interviews, foto's en dia's maken. Meestal worden deze activiteiten gekoppeld aan een bepaald onderwerp bijv. wonen en renovatie, werken en werkloosheid, voeding of de geschiedenis van de buurt. De Vrek maakt materiaal voor de kinderen en leerkrachten om dit onderwijs mogelijk te maken. Daarom hebben mensen van de Vrek een project over de geschiedenis van Amsterdam gemaakt en hebben we ook meegewerkt aan het boekje over de Spaarndammerbuurt 'Geen Blakwannes'.

De Vrek ondersteunt zowel de afzonderlijke scholen als het Scholenproject. Waar mogelijk wordt ook met het ABC samengewerkt. Hierdoor voorkom je, dat je langs en tegen elkaar in werkt. Een van de middelen, die de Vrek maakt, om de scholen te ondersteunen is de Kinderkrant. Daarin staat elke keer een hoofdartikel over bijv. wonen, de Tweede Wereldoorlog, vakantie, de kinderboekenweek. Verder staan er in die krant buurtpagina's. Op zo'n pagina staat dan een verslag van een school of klas over een project, wat daar gedaan is. In de afgelopen jaren hebben de meeste scholen uit de Spaarndammer- en Zeeheldenbuurt daar een verslag van de kinderen in gezet.

Het tweede werkteerein van de Vrek is mee te werken aan het tot standkomen van noodzakelijke onderwijsvoorzieningen in de buurt. Om de onderwijsvernieuwing te laten slagen is het noodzakelijk, dat er voorzieningen zijn als goede schoolgebouwen, een goed buurthuis en bibliotheek, goed bereikbaar voortgezet onderwijs enz. Waar mogelijk en gewenst probeert de Vrek dit te ondersteunen.

berichten uit de
Kinder-
krant

Ik was Boekoe, de trommelaar. Ik hoefde niets te doen want de andere slaven moesten hard werken. Boekoe was van 's ochtends tot 's avonds aan het trommelen.

Ik zat er bij te zingen. Ik zong de hele dag maar weg met de blanken.

We moesten rijst plukken en dan schoon maken. We deden dat zo tot 's avonds laat.

We moesten slapen maar ik ging stiekum vluchten naar het oerwoud. We hadden vorige nacht een touw aan de rand van het bos gemaakt. We waren met 7 mensen in dat kleine huisje.

Het duurde een hele tijd voor we boven waren. Maar het was gelukt en dat was het leukst.

Dennis

klas 5b Spaarndammerschool

ALLES OVER HET ABC

Doelen van onderwijs- vernieuwing en begeleiding

Het ABC wil bijdragen tot:

- veranderingen in het onderwijs waardoor kinderen met plezier naar school gaan en zin krijgen in te leren waardoor de basis voor latere leermotivatatie en zelfvertrouwen gelegd wordt (om dat te bereiken wordt er met de scholen vooral aan gewerkt dat de inhoud van het onderwijs begrijpelijk en zinvol is voor de kinderen; dat kan door buurt en wat de kinderen daar bezig houdt centraal te stellen; deze aanpak wordt ook wel **thematisch** onderwijs of **projectonderwijs** genoemd; zie als voorbeeld **SPELEN EN RECREATIE** van het Scholenproject waar het ABC in onze buurt aan deelneemt)
- het vormgeven aan de samenwerking tussen ouders en school;
- het verbeteren van de samenwerking school en andere jeugdinstituten;
- het streven in de buurt naar meer en betere onderwijsvoorzieningen voor kinderen en ouders.

SAMENWERKINGSVORM MET SCHOLEN

Doorgaans heeft de schoolbegeleider op vaste tijden contact met het schoolhoofd (of een vertegenwoordiger van het schoolteam). Hoofd en schoolbegeleider bereiden de teamvergaderingen voor, bespreken de samenwerkingsafspraken vóór, werken de afspraken die in het team gemaakt zijn uit e.d. Zoveel mogelijk is de schoolbegeleider bij teamvergaderingen aanwezig.

Aan het begin van het schooljaar worden met de afzonderlijke scholen samenwerkingsafspraken gemaakt over:

- de individuele begeleiding van kinderen die extra hulp nodig hebben; de schoolmaatschappelijk werker van het ABC is de centrale figuur bij deze individuele begeleiding; soms is een onderzoek nodig door de pedagoog-didacticus of de psycholoog (de laatste personen zijn meer specialist op het gebied van ontwikkeling van kinderen of leerprocessen); vanuit de individuele begeleiding onderhoudt de schoolmaatschappelijk werker contacten met ouders, niet slechts individueel, maar ook met groepen ouders zoals gezamenlijke oudercommissies, ouderwerkgroep, speelgoedproject e.d.;
- de zogenaamde systeembegeleiding; hierbij gaat het om zaken als: wil de school hulp van het ABC bij vernieuwing van het taalonderwijs, bij streven naar meer differentiatie, het invoeren of verbeteren van groeps- of kringgesprekken, teamdiscussie over schoolwerkplan e.d.;
- welke toetsen zullen worden afgenomen op het gebied van lezen, taal, rekenen enz.;
- hoe de gezamenlijke samenwerking met instanties in de buurt zal zijn (buurthuis, bibliotheek) en hoe ieders bijdrage daarin zal zijn; bijvoorbeeld of het ABC onderwijskundig zal bijdragen aan het Scholenproject, klasbezoek, bibliotheek e.d.;
- hoeveelheid en tijdstippen besprekingen en vergaderingen + wijze van rapportage en vastleggen van afspraken en gezamenlijk beoordelen van voortgang.

SAMENWERKING TUSSEN SCHOLEN

Omdat de kern van de onderwijsvernieuwing maatschappelijk van aard is (nl. in relatie staat met situatie van kinderen thuis, in de buurt, plaats van de school in de buurt) is het logisch dat scholen als buurtvoorzieningen met soortgelijke problemen en veranderingsdoelen **samenwerken**, elkaar ondersteunen, ideeën uitwisselen, elkaars deskundigheid aanvullen enz. Gezamenlijke projecten zijn daar een goed voorbeeld van. Het ABC wil deze uitwisselingen en collegiale ondersteuning stimuleren in de vorm van het beleggen van schoolbuurt-vergaderingen voor leerkrachten van dezelfde leerjaren van **verschillende** scholen (l.o. en k.o. en soms ook k.o. en eerste klas leerkrachten). In de jaren '73-'75 hebben veel van deze buurtvergaderingen tussen scholen plaats gevonden; onlangs — n.a.v. het speelgoedproject — is er weer opnieuw een begin mee gemaakt. De reacties van leerkrachten zijn positief. Buurthuis en bibliotheek zijn nauw bij deze activiteiten betrokken.

SAMENWERKING BINNEN SCHOLEN

We hoeven niet ver om ons heen te kijken om te zien dat onderwijsvernieuwing onrust binnen schoolteams teweeg brengt. Waar vroeger dingen bedekt werden (stilzwijgende afspraak: niemand bemoeit zich met de klas van een ander) geeft onderwijsvernieuwing allerlei aanleiding om klassesituaties en manieren van werken en omgaan met kinderen, de relatie tussen kinderen en leerkracht, de verhoudingen leerkrachten onderling, leerkrachten-hoofd ter discussie te stellen.

Conflicten zijn onvermijdelijk. Het belang van de kinderen dient steeds de doorslag te geven. Een ervaring is dat de beste manier voor leden van een schoolteam om elkaar te leren kennen, vertrouwen winnen is: een gezamenlijke activiteit, samenwerken bij project, maar ook bij feest, toneel e.d. Bij een aantal onderdelen wordt ook met ouders samengewerkt.

HULP AAN KINDEREN MET PROBLEMEN OP SCHOOL

Het ABC is er ook voor hulp aan kinderen, die problemen hebben op school. Voor die hulp zijn bij het ABC psychologen, pedagogen en schoolmaatschappelijk werkers werkzaam. Het ABC gaat niet zelf met de kinderen aan het werk maar geeft advies aan de leerkracht over de aanpak op school en ook, als dat nodig zou zijn, de ouders dat prettig vinden, het contact op met de ouders.

Om goed advies te geven moet soms verder bekeken worden waarom het kind problemen heeft. Daarom doet het ABC ook psychologische of didactische onderzoeken en observaties in de klas.

OVER WELKE KINDEREN GAAT HET?

Langzamerhand is men steeds meer gaan inzien dat de kinderen uit oude stadswijken minder van het onderwijs profiteren dan kinderen uit de andere wijken in Amsterdam.

Zo gaan kinderen uit deze buurten, na de lagere school eerder naar het lager beroepsonderwijs (LTS en Huisoudschool) of naar een MAVO dan naar de HAVO of het Atheneum. Terwijl uit de onderzoeken is gebleken dat deze kinderen in aanleg niet dommer zijn. Het is moeilijk in een paar woorden te zeggen wat de oorzaak is van dit achterblijven in het onderwijs. De materiële omstandigheden, zoals de kleine woonruimte, te weinig speelruimte en ouder schoolgebouwen, maken de kinderen vaak drukken en minder geconcentreerd. Dit is zowel op school als thuis te merken. Ook de werksituatie van de ouders, zoals ploegendienst of werkloosheid kan daarbij een belangrijke rol spelen. Daarbij komt dat het kind op school vaak dingen leert, waar hij in zijn dagelijks leven verder weinig mee kan. School en thuis zijn daardoor voor het kind twee gescheiden werelden.

In de inhoud van de schoolboekjes bijvoorbeeld, is weinig terug te vinden wat kinderen in hun dagelijks leven meemaken. Onderwerpen als: kleine behuizing, met meerdere gezinnen op één trap wonen, renovatie, naar de markt gaan, kom je er niet of heel weinig tegen.

OVER WELKE PROBLEMEN GAAT HET?

Kinderen kunnen problemen hebben met de leerstof. We noemen dat leerproblemen. Zo zijn er kinderen die veel moeilijkheden hebben met rekenen, anderen weer met taal of lezen of schrijven. Sommigen hebben problemen bij meerdere vakken. Er zijn ook kinderen, die eigenlijk geen moeite hebben met de leerstof, maar die door hun gedrag op school problemen hebben. Dat zijn kinderen met gedragsproblemen. Die problemen kunnen ook weer heel verschillende oorzaken hebben. Vaak denk je bij gedragsproblemen aan kinderen die last veroorzaken. Dat hoeft helemaal niet. Er zijn inderdaad kinderen die druk zijn en soms met andere kinderen in botsing komen, maar er zijn ook kinderen die je nauwelijks opmerkt omdat zij heel stil en teruggetrokken zijn. Dat is ook niet goed. Ook kunnen kinderen erg veel moeite hebben zich te concentreren omdat ze erg druk zijn of juist omdat ze vaak wegdromen.

Soms is het zo, dat een kind, dat moeite heeft met leren, ook gedragsproblemen heeft en andersom. Dat is ook logisch, want als het leren je niet lukt, dan is dat

heel vervelend en kan je daar vervelend gaan doen. En andersom, als je je gedachten niet bij je werk kan houden, dan mis je de uitleg van de onderwijzer en raak je achter met je werk.

HOE KAN HULP VAN HET ABC INGEROEPEN WORDEN!

Meestal is het zo dat de school hulp vraagt aan het ABC. Dat kan de school alleen doen als zij daar eerst met de ouders over gesproken heeft. Maar ook ouders kunnen zich erover zorgen maken dat het met hun kind op school niet goed gaat. Het spreekt vanzelf, dat ouders dan het beste naar de leerkracht van hun kind kunnen stappen. Soms ook zullen de leerkrachten en ouders besluiten het ABC om advies te vragen. Toch kan het voorkomen, dat de school de problemen niet zo zwaar ziet en hulp van het ABC niet nodig vindt, maar dat de ouders zich ongerust blijven voelen. Dan kunnen ook ouders contact opnemen met het ABC. Het ABC bekijkt dan samen met ouders en school, wat verder gedaan kan worden.

HOE HELPT HET ABC?

Het ABC heeft regelmatig besprekingen met school over de kinderen, waarvoor de school advies heeft gevraagd. Aan deze 'kinderbesprekingen' op school, kan behalve de school en mensen van het ABC ook de schoolarts en de schoolzuster deelnemen. In elk geval wordt wel aan de schoolarts doorgegeven, dat voor een bepaald kind het ABC is ingeschakeld. Op die besprekingen wordt bekeken of verdere informatie nodig is. Er kan afgesproken worden dat het ABC in de klas komt observeren, of dat het een didactisch of psychologisch onderzoek doet. Soms wordt informatie aan de schoolarts gevraagd, om na te gaan of de schoolproblemen ook een lichamelijke oorzaak hebben, zoals bv. dat het kind soms niet goed hoort. Ook kan het soms erg belangrijk zijn dat het ABC van ouders informatie krijgt en hoe zij tegen de problemen aankijken. Dan neemt het ABC contact op met de ouders, in de regel doet dat de schoolmaatschappelijk werkster. Op grond van die gegevens bekijkt het ABC samen met de school hoe de problemen van het kind het beste kunnen worden aangepakt op school. Soms ook bekijkt het ABC samen met de ouders, of er in de situatie thuis ook wat gedaan kan worden. Het kan bv. zijn dat het gezin in een veel te kleine woning woont en het kan ook zijn, dat het kind een wat andere aanpak nodig heeft.

In elk geval vindt het ABC het heel belangrijk, dat de ouders goed op de hoogte gehouden worden. Meestal gebeurt dit door de onderwijzer van het kind. Soms ook door de schoolmaatschappelijk werkster als zij contact heeft met het gezin. Als door het ABC een kind didactisch of psychologisch is onderzocht, komt de psycholoog of de pedagoog vaak samen met de leerkracht dit onderzoek thuis of op school met de ouders bespreken.

DE ADVIEZEN

HET ABC GAAT BIJ HAAR HULP VAN DE VOLGENDE IDEEËN UIT:

Wanneer een kind extra hulp nodig heeft, mag het niet daarom een uitzonderingsgeval worden, extra hulp moet een vanzelfsprekende zaak zijn en onopvallend gebeuren.

— De hulp die het kind gegeven wordt, moet zoveel mogelijk in zijn eigen omgeving plaats vinden. Pas wanneer het echt niet anders kan, kan gezocht worden naar hulp buiten de klas of op een andere school.

— Wanneer het kind op school problemen geeft, doordat er thuis minder gunstige omstandigheden bestaan, heeft de school wat het onderwijs betreft toch de taak om het kind zo goed mogelijk op te vangen. Het kan niet zo zijn dat de school denkt: 'Wij hebben het niet veroorzaakt, dus we hoeven er niets aan te doen.'

Hieronder geven we een paar voorbeelden van afspraken en adviezen die uit deze kinderbespreking kunnen voortkomen.